

(Политика, 26.7.2010)

Саветодавно мишљење Међународног суда правде, по општој оцени у земљи, неповољно је по Србију којој предстоји даља дипломатска борба за Косово и Метохију. Док власт тврди да је суд одлуку о легалности сецесије КиМ заправо вратио Уједињеним нацијама, опозиција тражи оставке државног врха, тврдећи да је владина политика одлуком суда доживела крах.

О мишљењу суда и будућим потезима Србије за „Политику” су говорили Миливоје Михајловић, шеф Канцеларије Владе Србије за медије, и Милош Јовановић, потпредседник Демократске странке Србије.

Политика: Влада је одлучила да Скупштини Србије предложи доношење резолуције. Да ли можете да нешто детаљније да кажете о садржају текста?

Михајловић: Влада ће предложити скупштини доношење једног акта који ће потврдити јединство за наступ пред међународним организацијама, пре свега пред седницу Генералне скупштине Уједињених нација.

Мишљење Суда правде је доста тешко за Србију и на неки начин представља заокрет у генералној међународној политици. Сигурно да и Србија мора да има другачију политику, да припреми другачију тактику пред Генералну скупштину, јер није тајна да заговорници независности Косова у овом тренутку покушавају да изазову нови талас признавања независности. Зато је потребно да се изађе и пред нашу скупштину. На који начин ће то влада урадити, знаћемо у наредних неколико дана. Да ли ће то бити сама резолуција која се припрема за УН – претпостављам да ће то бити текст који ће потврдити неко јединство у Србији.

Политика: Шта ако се догоди да владин предлог „не прође” у скупштини?

Јовановић: Очигледно је да је Србија доживела неуспех пред МСП и за то одговорност директно носе Борис Тадић и министар спољних послова Вук Јеремић. Они су одговорни зато што су се определили за саветодавно мишљење, а не за покретање тужбе против земаља које су признале сецесију Косова. Одговорни су, такође, и за лошу формулацију питања које је омогућило МСП-у да не да одговор на суштину. А суштина је питање легалности сецесије Косова, а не питање легалности декларације.

Политика: Како је требало да буде формулисано то питање?

Јовановић: Ми смо се залагали да се поднесу тужбе против земаља које су признале сецесију Косова јер кад је парнични поступак у питању суд мора да се изјасни по ставкама оптужнице.

Кад ме питате за парламентарно јединство, о коме се сада прича, морам да кажем да смо од почетка говорили да не треба потписивати ССП с државама које су признале сецесију Косова, док се не разјасне неке одредбе, попут оних о добросуседским односима, и били смо у праву. Говорили смо да не треба прихватити Еулекс, јер није статусно неутрална мисија, већ је ту да помогне сецесионистичким институцијама да изграде правну државу. И опет смо били у праву. Тражили смо две године уназад да се покрене расправа у скупштини о косовском питању и нико није слушао. А, сада када смо претрпели неуспех, сада се прича о некаквом јединству и скупштинским резолуцијама. Не намеравамо да дајемо алиби за државничку неспособност ове власти, нити намеравамо да учествујемо у јединству аматеризма. Искрено, намеравамо да сменимо власт.

Михајловић: Кад говоримо о могућности подношења тужби против земаља које су признале Косово, мислим да превиђате да свака земља има суверено право да доноси одлуке. Сигуран сам да би суд експресно одбио ту нашу тужбу и то би до довело до признања независности од стране педесетак држава.

Шта после мишљена МСП

Пише: Милош Јовановић, Миливоје Михајловић
понедељак, 26 јул 2010 09:30

Тражили смо саветодавно мишљење да бисмо добили предах у дипломатској акцији, да се спречи признање независности Косова. И мора се признати да је Србија у томе поприлично успела.

Јовановић: Главни разлог што смо кренули путем саветодавног мишљења је што нисмо хтели да се замерамо земљама ЕУ. Јер је парола да ЕУ нема алтернативу била изнад паролу да Србију треба бранити. И у томе је главна замка ове владе. И због тога инсистирам на њеној одговорности.

У крајњем случају, и константно понављање да ћемо се за КиМ искључиво борити мирним и дипломатским средствима, то никада не треба рећи. Нарочито ако заиста намеравате да се заиста борите дипломатским средствима. То је озбиљна грешка.

Политика: Да ли је могуће да се сада промени политика у вези с КиМ?

Јовановић: Прво што треба, треба променити власт. Треба створити предуслове да заиста почнемо озбиљну борбу. Да бисте почели озбиљну борбу за Косово, морате да промените приоритете политике ове земље. Не може ЕУ да нема алтернативу.

Михајловић: Не могу да се сложим с тим. Нису сви проблеми почели са овом владом. Имали смо их у прошлој и у претпрошлој влади и јасно нам је какви су били њихови одговори. Имали смо 17. март, па смо одговорили осмишљено – молебаном. Имали смо проглашење независности Косова, па смо одговорили митингом који се претворио у хаос и почели смо да се бавимо самим собом. Ту није било никакве осмишљене реакције, све се свело на улицу.

Јовановић: Моје најдубље уверење: са овим владом која је одбрану територијалне целовитости подредила европским интеграцијама не можемо да бранимо територијалну целовитост.

А, то очигледно захтева нове људе.

Шта после мишљена МСП

Пише: Милош Јовановић, Миливоје Михајловић
понедељак, 26 јул 2010 09:30

Михајловић: Вероватно захтева и нове људе. Али, не нове изборе у тренутку кад је земљи најтеже.

Политика: Какве су шансе да прође наша резолуција у Генералној скупштини УН?

Михајловић: Не могу да говорим о томе какве су шансе, могу да говорим какве су намере Србије. Морамо бити реални, и припремити резолуцију која може да „прође”, јер би у супротном то био самоубилачки потез. Зато претходно морамо да обавимо озбиљне консултације са земљама које су нам пријатељи, али и са онима које су нам супротстављене. Не мислим да је мишљење МСП-а секира којом је Косово одсечено од Србије. У овом тренутку нам је најпотребније стрпљење и храбре одлуке, ма колико биле болне. Такви процеси се увек одвијају полако, а важно је да у овом тренутку не направимо панику у Србији, да не направимо неразумне потезе који би покренули исељавање Срба с Косова. Пресуда суда јесте тежак ударац, али није фаталан.

Јовановић: Делимично се слажем, одлука наравно није фатална, да је била и гора не би могла да одвоји Косово од Србије. Слажем се да нам треба и много стрпљења и храбре одлуке, мада нисам сигуран да наша храброст иде у истом смеру.

Политика: Ако би у УН дошло до преваге земаља које признају независност, шта Србија даље може да уради?

Јовановић: Србији никада неће бити везане руке кад је реч о Косову, све док се она сама не сагласи с тим. То је, по дефиницији, замрзнут конфликт док Србија тврди да је Косово део Србије. Биће сигурно повећан број признања независности после одлуке суда и нема дилеме да ће то отежати позицију Србије. Али, ово је борба на дуге стази која ће потрајати много година и само је битно да се у њу одлучније упустимо.

Михајловић: Нема решења буквално ниједног проблема на Косову без Србије. И држава Србија ни једног тренутка није имала дилему да ли ће да брани Косово, иако је изабрала европски пут. Ниједног тренутка није рекла – даћемо Косово за ЕУ, ако дође до те дилеме – Косово или Европа, ваљда је свима јасно да ће наш одговор бити – наравно

Шта после мишљена МСП

Пише: Милош Јовановић, Миливоје Михајловић
понедељак, 26 јул 2010 09:30

Косово.

Политика: Да ли очекујете да резолуцијом у УН може нешто да се поправи у односу на мишљење суда?

Михајловић: Очекујем да се доста ствари исправи. Наш адут је међународно право и право држава на суверенитет.

Политика: Или да поставим питање другачије – шта ако и тамо лоше прођемо?

Михајловић: Не бих ништа претпостављао, видећемо како ћемо проћи. Не мислим да би сад био излаз да уопште не идемо пред УН, да уместо тога распишемо изборе у Србији па ћемо шест месеци тиме да се бавимо, у међувремену прође Генерална скупштина, па ћемо ми после, као нова влада да кажемо – е, ми сад ово све одбацујемо. Мислим да је то бављење самима собом, а не државом.

Јовановић: Нажалост, не очекујем ништа од Генералне скупштине и мислим да објективно и не треба ништа очекивати.

Политика: Значи ли то да не треба ни да идемо на Генералну скупштину?

Јовановић: Треба озбиљно размислити како даље, то је њихова стратегија, две године су је водили сами, показала се неуспешном и плашим се да ће и даље бити неуспешна. Што се тиче неке даље борбе, Србији су потребне револуционарне промене – да се промене елите, да дођу нови људи, да се врати мало морала у политику. То је једини пут опоравка земље који ће сигурно дуго трајати.

Политика: Данас се састају министри спољних послова ЕУ који ће, како је најављено, изразити спремност да помогну дијалог Београда и Приштине? Да ли Србија треба да прихвати тај дијалог?

Шта после мишљена МСП

Пише: Милош Јовановић, Миливоје Михајловић
понедељак, 26 јул 2010 09:30

Михајловић: Треба најпре да видимо каква ће понуда да буде. Србије је спремна на дијалог, али су још отворена питања с ким ћемо разговарати и о којим питањима. Видите да сада постоји интенција САД и Приштине да се расправља само о техничким стварима. О којој год техничкој ствари да почнете да причате врло брзо ћете доћи до суштине, односно до питања статуса. За Србију то није прихватљиво, ми хоћемо искрен дијалог у коме бисмо решавали крупна политичка, али и крупна животна питања која обухватају проблем 200.000 расељених, 40.000 уништених или узурпираних станова или кућа косовских Срба, 40.000 радних места која су Срби тамо изгубили, проблеме несталих, ратних злочина...

Јовановић: Хајде да сачекамо закључак шефова дипломатија ЕУ, мада не треба очекивати много. Наравно да неће бити речи о дијалога о статусу Косова. Самим тим не видим шта ту може бити прихватљиво за Београд, али хајде да сачекамо.

Аутори: Б. Чпајак и Г. Новаковић